

Evaluatie Beweegtoestellen Openbare Ruimte

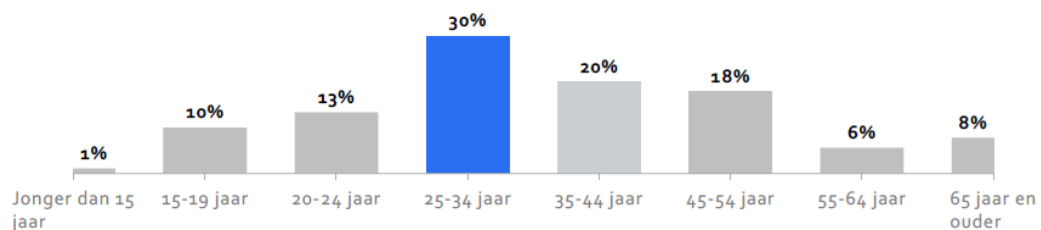
Vanuit de invalshoeken gezondheid en veiligheid ontstond in de coronaperiode de wens om beweegvoorzieningen te plaatsen in de openbare ruimte. Zo konden de nadelige gevolgen van alle coronamaatregelen voor jong en oud worden bestreden én tegelijkertijd een eerste aanzet worden gedaan om te voorzien in een groeiende behoefte aan een beweegvriendelijke woonomgeving. Uiteindelijk heeft u op 29 juni 2021 besloten om op vier plaatsen in Zwijndrecht beweegvoorzieningen te realiseren (2021-0083000). Medio 2022 (mei) was het raadsvoorstel volledig uitgevoerd. Via deze evaluatie willen wij u – per locatie – informeren over de plaatsing én het gebruik van de geplaatste voorzieningen.

1. Beweegtoestellen Develpark

In het Develpark zijn zeven beweegtoestellen (van het merk Ominygm) geplaatst door OpenSports B.V. voor een proefperiode 31 januari 2022 tot 31 januari 2023. Via social media mochten jongeren hun voorkeur kenbaar maken. Uiteindelijk werden uit 11 mogelijke beweegtoestellen er zeven gekozen.

Onmiddellijk na plaatsing werden de beweegtoestellen niet alleen gebruikt door jongeren, maar ook door inwoners van vrijwel alle leeftijdscategorieën. Dit blijkt eveneens uit de resultaten van een online-monitor van de leverancier (zie onderstaande staafdiagram)¹ Naast het intensieve gebruik waren ook alle reacties positief. Wel is er één melding

Uitkomsten online-monitor

In totaal hebben 90 gebruikers (70% man en 28% vrouw) de monitor ingevuld. Meer dan 75% heeft de beweegtoestellen meer dan 3 keer gebruikt (24%: 3 tot 5 keer en 50%: meer dan 5 keer). In 70% van de gevallen varieerde de duur van een training van een half uur tot meer dan een uur. Vrijwel iedereen beoordeelt de beweegtoestellen als goed (18% goed en 82% zelfs zeer goed) en vindt het een belangrijke aanvulling op ons beweegaanbod. De volledige resultaten van de monitor zijn bijgevoegd (zie bijlage: Opensports – Onderzoeksresultaten). Vanzelfsprekend kan een enquête niet worden gerelateerd aan het gebruik in absolute aantallen, maar aangenomen mag worden het een veelvoud is.

binnengekomen van een enthousiaste sporter (met een fysieke beperking) over de minder goede toegankelijkheid voor mensen met beperking. Hierbij is uitgelegd dat het om een pilot ging én dat – indien zou worden overgegaan tot definitieve plaatsing – hier de nodige aandacht aan zal worden geschonken. Op dit moment zijn de toestellen geplaatst op gras en kan verharde van de ondergrond de toegankelijkheid aanzienlijk verbeteren. Sowieso is het aanbrengen van een verharde ondergrond voor deze toestellen onder alle omstandigheden (veiligheid, neerslag, etc.) wenselijk.

¹ Nabij de beweegtoestellen is een bord met QR-code geplaatst, waar gebruikers door het scannen van de-code hun mening konden geven over de beweegtoestellen.

2. Beweegtoestellen Walburg

Oorspronkelijk was het bedoeling om in wijk Walburg – evenals in het Develpark – beweegtoestellen op tijdelijke basis te plaatsen met het oog op mogelijke ontwikkelingen in deze wijk.

Al snel bleek het plaatsingsgebied géén onderdeel uit te maken van alle ontwikkelingen, waardoor toch over kon worden gegaan tot permanente plaatsing. Hiermee werd aangesloten bij een bestaand initiatief in deze wijk om te voorzien in beweegmogelijkheden voor jong en oud. Uiteindelijk zijn de toestellen, in overleg met partners uit het 'lokaal sport- en beweeg-akkoord' en het wijkplatform, begin mei (2022) geplaatst aan de Schotsetuin om tijdens de buitenspeeldag officieel te worden geopend.

De beweegtoestellen worden goed gebruikt. Een indicatie kan worden gegeven over het gebruik aan de hand van het aantal 'inlogs' op de bijbehorende app van de toestellen.²

Gebruik in combinatie met app

Op de 'Arm Bike' (armtraining) is 457 keer ingelogd met een totale gebruikerstijd van 41 uur en 19 minuten. Op de 'City Bike' (fietstraining) is 402 keer ingelogd met een totale gebruikerstijd van 40 uur en 47 minuten. Op de 'Cross Trainer' (lichaamstraning) is 1336 keer ingelogd met een totale tijdsduur van bijna 115 uur.

Aangezien het gebruik van de app niet noodzakelijk is voor het gebruik van de toestellen, geven de cijfers geven slechts een indicatie (richting) van het totale gebruik

3. Calisthenics

In december 2021 zijn er drie calisthenicstoestellen met valdempende ondergrond geplaatst aan de Langeraarstraat om in februari 2022 officieel in gebruik te worden genomen middels een workshop/clinic van meerdere weken georganiseerd in samenwerking met Stichting Jong Zwijndrecht.

Sindsdien maken veel jongeren gebruik van de toestellen, die voorheen trainden op gelijksoortige calisthenics-toestellen in

Hendrik-Ido-Ambacht (Baxpark). Voor het gebruik van de toestellen is een groepsapp in het leven geroepen, waarin jongeren elkaar aansporen samen nieuwe oefeningen uit te proberen. Voor de hand ligt dat het gebruik in de

zomerperiode intensiever zal zijn dan in de winter al geven de jongeren zelf aan, dat het voor hen niet uitmaakt.

Succes zorgt voor uitbreiding!

De calisthenicstoestellen zijn een succes!

Jongeren maken er intensief gebruik van. Voor Stichting Jong Zwijndrecht was het reden om i.s.m. onze gemeente subsidie aan te vragen bij Team Sport Zuid Holland om de calisthenics-voorziening aan de Langeraarstraat uit te breiden met twee nieuwe toestellen.

Deze zijn op 12 november 2022 in gebruik genomen.

² Voor gebruikers is het mogelijk om met een smartphone per toestel in te loggen (via een app) om instructies te krijgen over het gebruik én om hun training te monitoren. Overigens kunnen de toestellen ook worden gebruikt zonder gebruik te maken van deze app.

4. Recreatieve hardlooproute (met QR-codes)

In oktober 2021 heeft QR-fit (leverancier) een hardlooproute opgeleverd met QR-codes gefinancierd vanuit het 'lokaal sport- en beweegakkoord'. De recreatieve route is langs vijf km voorzien van 13 houten markeringspunten met een QR-code.

Door het scannen van de code kunnen gebruikers met hun smartphone oefeningen downloaden (smartphone) op verschillende niveaus. De route is zorgvuldig tot stand gekomen in overleg met initiatiefnemers van het 'lokaal sport en beweegakkoord' en op 15 april 2022 officieel geopend met mini wandel- en/of hardloopevenement.

De route wordt vooral gebruikt door recreatieve wandelaars, en sportverenigingen, die per activiteit maar enkele markeringspunten scannen of géén gebruik maken van de scan mogelijkheden (scannen QR-code) die worden geboden op de route. Het maakt het daarom lastig om de intensiteit van het gebruik in kaart te brengen. Volgens de leverancier kwamen het aantal scans in de eerste helft van 2022 (zie bijlage: resultatenrapport 2022 QR-FIT) overeen met het gebruik van de routes elders.

Activatie van het gebruik

QR-fit is bezig om activatieplannen te ontwikkelen op maat voor hun hardlooproutes om het gebruik van de route verhogen. Vooraf is het mogelijk om 'doelgroepen' voor deze plannen aan te geven. Deze plannen kunnen in door ons in eigen beheer worden uitgevoerd óf door vertegenwoordigers van de leverancier. We willen hier in Zwijndrecht gebruik van maken om het gebruik te activeren.

Conclusies

Al vóór de coronaperiode zijn in het kader van het 'lokaal sport- en beweegakkoord' initiatieven, ideeën en activiteiten in de openbare ruimte naar voren gebracht. In dit licht maakt het plaatsen van de vier beweegvoorzieningen in onze gemeente onderdeel uit van een bredere ontwikkeling, waarin mensen de buitenruimte zijn gaan zien als een omgeving om te kunnen bewegen. Alle positieve reacties in combinatie met het intensieve gebruik toont ook aan dat de beweegvoorzieningen voorzien in de behoefte van inwoners in alle leeftijdscategorieën.

In het eerste (plaatsings)jaar hebben onze communicatie en openingsactiviteiten voornamelijk onze sportieve inwoners bereikt. Drie van de vier geplaatste beweegvoorzieningen vormen inmiddels een permanent onderdeel van ons bewegingsaanbod in de openbare ruimte. In de Schotsetuin vormen de beweegtoestellen in combinatie met de overige aanwezige voorzieningen (o.a. speeltuin en voetbal) een voorzichtige opstap naar een beweegtuintje en worden de calisthenics-toestellen aan de Langeraarstraat door de uitbreiding nog aantrekkelijker voor jongeren, terwijl de recreatieve hardlooproute mogelijkheden blijft bieden op verschillende niveaus. Voor wat betreft de beweegtoestellen in het Develpark kan worden geconcludeerd, dat de beweegtoestellen in korte tijd – ondanks het tijdelijk karakter – niet meer zijn weg te denken in onze bewegingsinfrastructuur in de buitenruimte.

Zwijndrecht, 9 november 2022

Develpark

In het Develpark kunnen onze inwoners sporten, bewegen, recreëren en elkaar ontmoeten. In het afgelopen jaar hebben de beweegtoestellen hieraan een flinke bijdrage geleverd.

In het licht van de resultaten ligt het voor de hand – het tijdelijke karakter van de proefperiode om te zetten in een definitieve plaatsing (en eventueel uit te breiden) om de bijdrage te continueren.

Wel dient de situering in het park opnieuw onder de loep te worden genomen in verband met toegankelijkheid en (mogelijke) aanwezigheid van kabels en leidingen.